

L'IDEAL

(Segona època) Any II - Núm. 85 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 céntims
LLEIDA: divendres 8 d'octubre de 1937. Redacció i Administració: Blondel, 60 Telèfon 1221

Catalunya és vexada.
Catalunya és fortament
discutida. Però en les
hores greus i difícils,
tothom ens mira i diu:
Què farà Catalunya?

Com en el 6 d'Octubre de 1934. Catalunya diu a Astúries: Present!

En record d'uns herois El 6 d'Octubre de 1934

La Mata de los Olmos (Terol), 30-9-37.

A. Leopold Morant,
President de Joventut Republicana,
LLEIDA.

Company:

En apropar-se la data gloriosa del 6 d'Octubre no voldríem que la nostra veu fos absent en la commemoració del tercer aniversari d'aquell dia; és per això que avui us adreçem aquesta lletra.

Davant la impossibilitat en que ens trobem, en aquestes hores greus i tràgiques, d'assistir personalment als actes que en recordança dels dos companys caiguts aquell dia, Josep Bellart i Isidre González, celebrem, us demanem que en nom nostre vulgueu dipositar un pom de flors damunt la tomba dels dos herois que saberen donar llur vida oposant-se al triomf del feixisme incipient.

Feu-ho així, amb aquest acte senzill i humil, que satisfareu el nostre desig i la nostra voluntat. D'aquesta manera patentitzarem que el record d'aquells valguis lluitadors és viu entre nosaltres i que tenim en l'estima i consideració que es mereix la seva gesta ardida i valenta i que no es veu disminuït pel temps transcorregut ni per la distància de lloc en que ens trobem ara.

JOSEP BELLART

ISIDRE GONZALEZ

Els calgueren lluitant contra la reacció. Els seus cossos joves s'oposaren al seu avanç. Però sucumbiren davant les forces de l'opressió. I és, per tant, la seva actitud la que avui recordem i que ens serveix d'exemple en els instants decisius d'aquesta guerra que, seguint el camí que ells ens marcaren, ens cal fer per oposar-nos al triomf del nostre secular enemic. Així ens conjuramentarem fer-ho quan les seves despulles eren enterrades.

Com a expressió de la continuïtat d'esperit i d'ideals amb els dos herois del nostre 6 d'Octubre, accepteu aquesta lletra; una vegada més ens fem solidaris de la seva actitud. I com a manifestació del nostre record envers els amics Bellart i González us demanem que els ofreneu un pom de flors en aquella diada històrica.

Són les flors roges, simbòliques de la nostra lluita, que es mereixen els herois. Per ells tota la nostra veneració i enveja. En apropar-se, doncs, l'aniversari d'aquell dia en que saberen sséer-ne, deixeu-ne caure, en nom nostre, unes quantes damunt les seves restes mortals, que ben bé se les mereixen per la gesta digna i gloriosa que tingueren i a la vegada confesseu-los un cop més que el nostre anhel de seguir el seu exemple.

Si ho creieu convenient podeu donar aquesta carta a la publicitat.

Així esperen que ho fareu els vostres consocis que lluitien contra el feixisme, des dels rengles de la 30.ª Divisió i per terres de Terol.

Dins el període revolucionari que s'inicià en 1917, i que segueix encara, la data del 6 d'Octubre marca un dels moments culminants del procés.

El sis d'Octubre fou possible per dos errors fonamentals de les esquerres. La República s'havia instaurat pacíficament, legalment, com una imposició de la voluntat popular per mitjà de les eleccions municipals del 12 d'Abril del 1931. Aqueix origen influï poderosament en l'actuació excessivament respectuosa de les posicions que ocupaven les forces enemigues de la República; massa empatx de legalisme, mal correspost, car les forces reaccionàries ho interpretaren com a senyal de debilitat i no es donaren per vençudes. La casta militar, especialment, tot just conegué el canvi operat, puix els mateixos generals que privaven en les camarilles de Palau, els més afectes al borbó, seguiren en els seus llocs de comanament.

Després, el gran error nostre fou presentar-nos dividits a la lluita electoral de novembre de 1933. Com si ja no hi hagués adversari, en moltes circumscipcions hi havien dues o tres candidatures d'esquerra, i aqueixa tàctica lliurà la República a les dretes que, ocupant ja el poder, com a fruit del nostre desencert, pogueren preparar tranquil·lament el cop, amb Gil Robles a Guerra i Franco al cap de l'Estat Major.

No és, doncs, tot culpa dels altres, ans principalment nostra, si el 6 d'Octubre hi hagué necessitat del magnífic gest de protesta, personificat en la figura de Lluís Companys i els seus honorables Consellers. No hi havia més remei que jugar se el tot per tot, i si de moment, per haver estat vençuts, aquell sacrifici semblà estèril, ja s'ha

vist que no fou així, car sense l'actífud d'aquells governants en el moment crític, és possible que no haguéssim vençut el feixisme en 19 de juliol de 1937.

En aqueixos moments, nosaltres retem tribut d'admiració i de respecte als homes que tan alt posaren el nom de Catalunya i que prepararen les magnífiques jornades que després han vingut.

Hem de creure que, allionats per l'experiència, en vèncer definitivament la reacció feixista, i escarmentats en la nostra mateixa carn, sabrem implantar un règim veritablement de domini del poble, amb la destrucció completa de tots els enemics de la justícia i de la llibertat.

En aqueix tercer aniversari de la data històrica es dona la coincidència d'ocupar el primer pla, en el lloc de sacrifici, els asturians. La brutalitat de l'escomesa, llavors i ara, assoleix les llurs de l'epopeia en aquell magnífic poble. Davant seu, ens sentim petits. Nosaltres, que encara no hem viscut d'aprop la guerra, ens entretenim a fer política i a jugar a partits. Mengem a taula, dormim en el nostre llit, gaudim d'esplais; ells no tenen res d'això, però tenen, en canvi, ben guanyada, la glòria que és fruit del compliment del deure.

Si tenim una espurna de sentiment de dignitat, davant l'exemple d'Astúries, vist en la data del 6 d'Octubre del 1937, el que menys podem fer és cremar tot el que separa i destrueix, i treballar incansablement per aterrar i vèncer les forces de repressió que, llavors i ara, voldrien barrar el pas a la fecunda transformació que ha de fer d'Espanya el poble més lliure de la terra.

Vostres i de Catalunya,

Josep Barrio.—J. Català Guasch.—Pau Clofa.—Inocenci Cortés.—Josep Estel·la.—Josep Flor.—René Flor.—Albert Monclús.—Alfred Perenya.—Antoni Roig.—Francesc Sabater.—Manuel Sanfeliu.—Angel Soler.—Victor Torres.—Antoni Zamorano.